

LENINA KAROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta

Nr. 110 (5649)

Otrdien, 1987. gada 15. septembrī

Maksa 3 kop.

70

Vēstures zvaigžņu stundas

Kā no maziem mozaikas gabaliņiem tiek veidota kopaina, tā cilvēku likteņu mirkli summējas vienā lielā visas valsts vēsturē. Sāds salīdzinājums nāk prātā, kad domājam par jauno kinofilmu «Mūsu dzīves zvaigžņu stundas», pie kuras beidz darbu Rīgas kinodokumentālisti. Tajā nav vienotas sižeta līnijas, toties ir neskaitāmi daudz varoņu. Arēji savstarpēji nesaistītās epizodes, kas uzņemtas dažādās Padomju Dzimtenes malās un ārvalstīs, vieno filmas galvenā ideja — parādīt, ko tad isti nozīmē jēdziens «mūsu dzīvesveids», ko cilvēkam devis sociālisma laikmets.

— Sajā filmā, — saka Rīgas kinostudijas režisors Uldis Brauns, — mēs cenšamies šim jēdzienam piešķirt reālu saturu un atklāt to caur cilvēka jūtu un emociju pasauli.

Režisora jaunais darbs būtībā turpina mūsu zemes kinoportretu, ko viņš Lielā Oktobra piecdesmitās gadadienas priekšvakarā iesāka ar filmu «235 miljoni». Toreiz tas bija īsts atklājums Latvijas kinematogrāfistu jaunradē. Neparasts likās filmas nosaukums, kas atspoguļoja Padomju Savienības iedzīvotāju skaitu, neparasti likās tas, ka nav dramaturģijas tās tradicionālajā izpratnē. Ar tādu pašu pieeju tika uzņemta filma «Mana zeme, manas mīlestības pasaule». Un, lūk, tagad — ...«zvaigžņu stundas», kas kļuvas par savdabīgās kinotrilogijas vainagojumu. Jaunajā filmā pilnīgāk izpaužas optimisms, kas raksturīgs sociālistiskās formācijas cilvēkam.

— Katrā reģionā cilvēka dzīve rit savādāk, atbilstoši nacionālajām tradīcijām un paražām, — turpina režisors. — Atšķirīgi svin kāzas, bērnu piedzimšanu un jurgus... Un visiem šādiem notikumiem, lai kurā no mūsu brālīgajām republikām tie risinātos, ir kopīga iezīme: cilvēkam nav bailu, ka viņš var palikt bez darba, ka viņa ģimenei var izlikt uz ielas, ka viņam vecumdienās draud pamestība un trūkums. Šo pārliecību par rītdienu cilvēkiem devis Lielais Oktobris, kura jubileju padomju tauta gatavojas atzīmēt ar labu darbu.

T. BLOSKINA,
LATINFORM
korespondente

REPUBLIKA: notikumi un fakti

Sagaidot jubileju, rūpnīcā RAF izgatavots 300. virsplāna mikroautobuss «Latvija» kopš šī gada sākuma.

Automobiļu būvētāji neatlaidīgi izpilda paaugstinātās saistības, ko tie uzņēmušies par godu Lielā Oktobra 70. gadadienu. Nemot vērā pieprasījumu pēc šī uzņēmuma produkcijas, tā kolektīvs meklē ražošanas jaunu palielināšanas ceļus un cenšas samazināt savu atkarību no piegādātājiem. Pēdējā laikā palielinājusies rūpnīcā izgatavoto komplektēšanas detaļu un zezglu nomenklatūra.

«Lopkopība-87» — tā nosaukta starptautiskā specializētā izstāde, ko Rīgas sporta manēža atklās 16. septembrī. Aptuveni 70 piecpadsmit valstu firmas rādīs tehniku, kas paredzēta darba mehanizācijai lopkopībā un lopbarības sagatavošanā, kā arī veterināros preparātus un augu kopšanas līdzekļus.

Visprezentablākais būs VDR stends. Latvijas zemkopji labi pazīst šīs brālīgās zemes produkciju: mūsu saimniecībās plaši tiek izmantotas «Fortschritt» markas lopbarības sagatavošanas mašīnas. Izstādes apmeklētāji varēs novērtēt šo agregātu tehniskos pilnveidojumus, ko konstruktori ieviesuši pēc mūsu zemkopju ieteikumiem. Agrorūpnieciskā kompleksa speciālistu uzmanību saistīs arī Ungārijas, Somijas, VFR, ASV un Jaunzēlandes firmu produkcija.

Izstāde būs atvērta līdz 24. septembrim. No pulksten 10 līdz 14 to varēs apmeklēt ar ielūgumiem un komandējuma apliecībām, bet dienas otrajā pusē — līdz pulksten 18 — ekspozīcija būs pieejama visiem interesentiem.

LATINFORM

19. septembrī — komunistiskā sestdienas talka!

Augstu darba ražīgumu

Atbalstot republikas pirmindas kolektīvu iniciatīvu rīkot 19. septembrī sestdienas talku par godu Lielā Oktobra 70. gadadienu, mūsu rajonā pirmie atsaucās Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas darbaļaudis. «Sarkanās sestdienas» organizēšanas štābu uzņēmumā vada partijas pirmorganizācijas sekretāre L. Znotiņa. Ražošanas iecirkņu vadītāji nāk ar priekšlikumiem kā organizēt darbu, lai šajā dienā panāktu visaugstāko darba ražīgumu.

Nolemts, ka lielākā daļa strādās uz vietas. Cilvēku trīsdesmit dosies uz šefības kolhozu «Zelta vārpa», lai palīdzētu lauku ļaudīm rudenis darbos. Pussimts darbinieku strādās pilsētas labiekārtošanas darbos. Sajā dienā gan rūpnīca, gan tās siltumcentrāle tiks pilnībā sagatavotas ziemai.

Redkolēģija iecerējusi komunistiskās sestdienas talkas gaitu jo plaši un vispusīgi atspoguļot sienas preses izdevumos.

I. IVANOVA

Katram savs uzdevums

Stabilas kopīga darba tradīcijas ir Leņina kolhoza. Arī tagad, gatavojoties 19. septembra komunistiskajai sestdienas talkai, saimniecība cenšas pēc iespējas precīzāk saplānot uzdevumus.

Atkarībā no laika apstākļiem galvenie talcinieku spēki tiks veltīti kartupeļu rakšanai un līnu

apstrādei. Čakli bumbulu vācēji vienmēr ir Preiļu 2. vidusskolas audzēkņi, viņi strādās arī talkas dienā. Neatpaliks saimniecības kantora ļaudis, kultūras nama, bibliotēkas, ciema izpildkomitejas darbinieki. Lielajam Oktobrim veltītajā talkā katram būs savs uzdevums.

L. BIRZNIECE

Septembris — kartupeļu laiks laukos. Un čakli palīgi saimniecību ļaudīm ir skolu audzēkņi, K. Marksa kolhoza strādā Preiļu 1. vidusskolas deviņo klašu kolektīvi. Jāatzīst, ka kartupeļu raža šogad nav liela. Taču tieši tāpēc

jāpaceļ no zemes katrs bumbulis. Skolēņi palīdzēs arī lopbarības biešu novākšanā.

ATTĒLĀ: K. Marksa kolhoza kartupeļu laukā.

J. SILICKA foto

Tautas kontrole darbībā

Nepieļaujot zaudējumus

Nesen tautas kontroles rajona komitejas štata un arštata darbinieki pārbaudīja mūsu saimniecības veikumu ražas novākšanas laikā. Sajā svarīgajā darbā iesaistīja arī mūs, kolhoza tautas kontrolierus. Mēs palīdzējām saviem biedriem, cik nu varējām. Drīz pēc tam tautas kontroles rajona komiteja izskatīja mūsu kontroles grupas atskaiti par piedalīšanos lopbarības sagatavošanā un ražas novākšanā.

Atklāti sakot, nācās sarkt par kļūdām un neizdarībām. Bet mēs neapvainojāmies, jo sapratām, ka mūsu vecākie biedri grib mums palīdzēt grūtajā tautas kontroliera darbā. Sanāksmē mēs atklāti un lietišķi pastāstījām, kā mums soka. Apmainījāmies domām un secinājām, ka ir pienācis laiks mainīt darba stilu un metodes, vadoties no jaunajām

prasībām un veltot uzmanību galvenajiem virzieniem.

Atzišos, pārbaudēm, kuras agrāk veica mūsu grupa, piemērotākā fiksēja dažāda veida trūkumus. Tautas kontrolieru sapulcēs netika izskatīti visi akti, bet gan biežāk tie tika nodoti kolhoza vadībai attiecīgajai rīcībai, un tādējādi mēs uzskatījām savus pienākumus par paveiktiem.

Tādēļ arī mūsu pārbaudēm bija mazs efekts. Vēl jo vairāk tāpēc, ka mūsu grupa krasi neizvirzīja šos jautājumus kolhoza valdei operatīvu lēmumu pieņemšanai, nedarīja tos zināmus visiem. Gribu atzīmēt, ka pilnā mērā pašpamierinātības atmosfēra mums vēl nav pārvarēta. Daži mani biedri šajā sabiedriskajā darbā baidās sevi parādīt pa is-

tam — priekšzīmīgi veikt savus pienākumus, cīnīties pret trūkumiem, kurus viņi pamana. Un tomēr, neskatoties uz visu to, mūsu grupā arvien jūtāmākas kļūst pozitīvās tendences.

Tautas kontrolieri izdarīja pareizu secinājumu: pa vecam strādāt nevar, vajag meklēt, atrast un ieviest jaunus metodes darbā, kuru mums ir uzticējies kolektīvs. Tagad kopīgi izstrādājam jaunus pasākumus, apspriežam tos partijas pirmorganizācijas birojā, ņemam vērā tā ieteikumus un jo ciešāk saistām savu darbību ar neatrisinātajiem jautājumiem, cenšoties palīdzēt kolektīvam tos atrisināt.

Starp svarīgākajiem jautājumiem, kurus patlaban risina kolhoza darbaļaudis un kopā ar viņiem arī mēs, tautas kontrolieri,

ir jautājums par zemkopības un lopkopības produktivitātes celšanu: un šobrīd — nepieļaut zudumus lopbarības sagatavošanā un ražas novākšanā. Tāpēc arī es analizēju šo darbu.

Mūsu grupas sastāvā ir divi laukkopji, divi traktoristi, šoferis, dispečers un laukkopības brigadieris, kuri tieši piedalās šajos darbos. Katram no viņiem ir savs konkrēts uzdevums šajā jomā, kuru tie arī veic. Lai nepieļautu zudumus lopbarības sagatavošanā un ražas novākšanā, aktīvi strādā arī divi posteņi ražošanas iecirkņos.

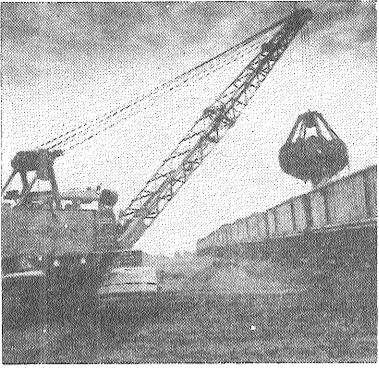
Tautas kontrolieri pārbaudīja aktīvo ventilāciju šķūnos un graudu kaltēs, kas jo svarīgāk ir šajā lietus pārbagātājā gadā. Brūveru fermas šķūnim atklāja neizremontētas durvis. Bet — tajā taču glabā sienu. Strodu fermas šķūnī blakus laba siena kīpām atradās arī jau daļēji iepukušas. Lopbarības sagatavoša-

nas ceļā tā strādnieki sienu bija sakrāvuši, neievērojot ugunsdrošības noteikumus, bet centrālajā šķūnī tecēja jūms. Nekārtība ir piebraucamie ceļi pie kaltēs. Pirmā ražošanas iecirkņa laukos tautas kontrolieri konstatēja trūkumus ražas novākšanā.

Visi minētie trūkumi, protams, tika novērsti. Kolhoza valde pēc iepazīšanās ar mūsu aktīviem, pieprasīja, lai vainīgie likvidē minētās neizdarības. Piemēram, sienu šķūnos tagad gan durvis, gan jumti ir kārtībā. Trūkumi likvidēti arī graudu kaltēs. Jūtamu praktisku palīdzību sniedza paši tautas kontrolieri. Un tas ir būtiski.

Ne jau viss, par ko es runāju, nāk mums viegli, bet tāpēc tas vēl jo dārgāks, ar pūlēm īstenots.

E. KURPNIEKS,
kolhoza «Rīts» tautas kontroles grupas priekšsēdētājs

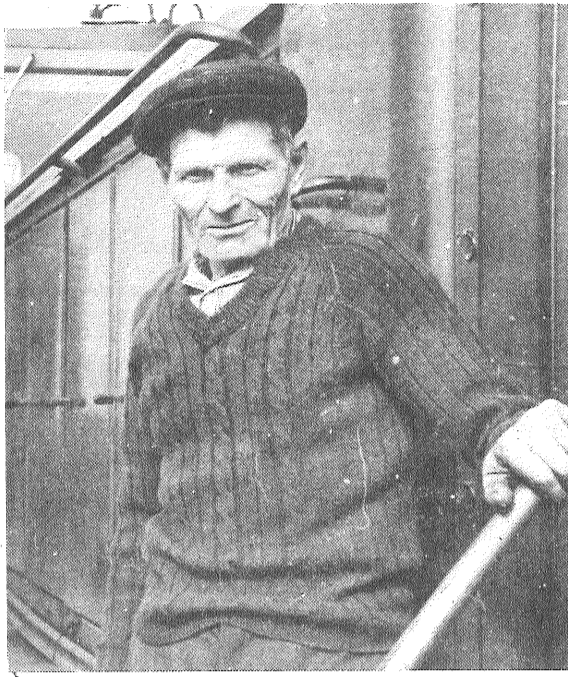

FOTOREPORTAŽA

KUR
VIRŠI
ZIED

Lai arī kā nesasprindzina iztēli, šīs vasaras ainava neiedvesmoja. Ne tā, kā pagājušo gadu, kad vīrs tūkstošhektāru lielā purva visu laiku kārājās tumšs mākonis, bet sarkanais audekls torni atgādināja un brīdināja: esiet uzmanīgi, puros ir tikpat kā pulvermuca. Šogad pēc šādiem brīdinājumiem nebija vajadzības, un arī nebija kam sevišķi signalizēt — vasaras lielāko daļu kūdras ieguves vietas bija tukšas. Skumīgi kļuva ne tikai cilvēkiem. Likās, ka uz sliktu laiku ir apvainojusies arī kūdras iegūšanas mašīnas, kuras grūtsirdīgi stāvēja laukumā. Jo mašīnas visu ziemu taču tā aprūpēja —

regulēja, spodrināja to daļas. Bet te nu bija — tik maza atdeve. Bet — pietīks lirikas. Uzņēmuma laudim — rūpes. Kad mēs vienā no septembra dienām ieradāmies Līvānu kūdras fabrikas Skrebeļu 1. iecirkni, kūdras ieguves plānu uzņēmums bija izpildījis tikai par 40,4 procentiem! Un gaidīt arī vairs nav uz ko — oficiāli sezona beidzās 31. augustā. Iecirkņa priekšnieks Alfons Jēkabsons teica: — Sliktāk vairs nevar būt. Mūsu laudis ir daudz ko piedzīvojuši, bet tādu vasaru neatceras pat veterāni. Likās, nu jau mazliet apžūva, rit varēsīm doties uz lauku, bet nakti — atkal lietus... Un atkal

viss no gala. Ar ko gan tikai nēcentāmiem nodarbināt cilvēkus. Pat slotas sējām. Bet tā, protams, nav izeja. Ir nepieciešami ligumi ar citiem uzņēmumiem, ciešāki kontakti ar tiem, jo priekšā garā starpsezona. Bet nav sliktuma bez sava labuma. Arī šī vasara mums šo un to iemācīja.

Jā, ko tur sacīt, skumja bija mūsu saruna iecirkņa bāzē. Atzīvojāmies tikai lokomotīves kabīnē, kura veda sastāvu kārtējā reisā pēc kūdras pašā purva iekšienē. Veda ar «kreiseru» ātrumu — 10 kilometri stundā. Un mašīnistam — kara un darba veterānam Staņislavam Pužanovskim pilnīgi pietika laika gan sastāvu prasīgi vadīt, gan ar mums aprunāties. Ieklausāmies viņa stāstījumā un plašām acīm lūkojamies visapkārt.

Jā, cilvēki ir stipri. Virši, priekšā, ar spēcīgas tehnikas palīdzību desmitiem hektāru atkaroja kādreizējam staigājājam un padarīja tos par lietderīgiem. Viņi zem versmainās saules (bet purvā to it sevišķi izjūt) darbojās plašajā laukā, lai viens pēc otra pildītos vagoni ar lauksaimniecībai tik nepieciešamo produkciju. Šodien viņiem sirdis sāp dēļ savas nespēcības. Tāpēc arī smaidus mēs nemanījām. Arī pret fotoobjektīvu viņi pagriezās negribīgi. Mašīnists tā arī pateica: «Ja jūs mums būtu labu laiku atveduši...».

Diemžēl, tas nav mūsu spēkos. Atliek tikai viņus uzmundrināt ar domu, ka cilvēki dara visu, ko var. Gan Nikolajs Zdanovičs, kurš frēzē kūdru, gan celiņa mašīnists Ernests Deiko, gan iecirkņa meistare Lilija Zalāne, gan desmiti

viņu biedru. Tie, kas nemeta uz direktora galda atļūgumus, tie, kas nebaidījās kūdras ieguvējam nievājošā darba — slotu siešanas, tie, kas zina — vasara vasarai nelīdzinās, un tic tam.

Seit ir pazīme — uzdzied virši, tātad vasarai beigas, bet līdz ar to arī kārtējai sezonai. Tikai mūsu lokomotīve slūgāluigi virzījās no purva, piebraucot pie estakādes ar kravas sastāvu. It kā atvadoties abpus šaurstiežu ceļam nemaz neziedētu zili sarkantie virši.

A. IVANOVA
ATTELOS: rit kūdras iekrašana; N. Zdanovičs un I. Lazde — posteņi; lokomotīves mašīnists S. Pužanovskis; celiņa mašīnists E. Deiko.

J. SILICKA foto

Atgriezoties pie publicētā

KAM TAS IR VAJADZĪGS?

Jau pagājis gads kopš mūsu pirmajam publikācijām par gaismasvadu ražošanas problēmām Līvānu stikla fabrikā. Kas ir izmainījies?

«Pirmajā acu uzmetienā šķiet savāds jautājums. Gaismasvadi ir plaši izreklamēti jo daudzos zinātniskajos un populārzinātniskajos izdevumos. Tie ir vajadzīgi ja ne visiem, tad ļoti daudzām organizācijām, uzņēmumiem. Bet — ja kaut kas ir vajadzīgs ļoti daudz, tas nav vajadzīgs nevienam.»

(No kādas ļoti dusmīgas vēstules.)

NO JAUTAJUMA VESTURES

Pirmo reizi lielākais vairums fabrikā strādājošo šo jauno vārdu «gaismasvads» dzirdēja pirms astoņiem gadiem. Kāpēc šis jaunums, šis līdz šim nezināmais jēdziens atbalsojās tieši Līvānu stikla fabrikā? Pirmkārt, optiskais stikls un parastais pudeļu stikls, kā nekā, ir radniecīgi, atšķiras tikai to pakāpēs. Otrkārt, pašreizējais 4. ceha priekšnieks Daumants Pfafrods, Rīgas Politehniskā institūta absolvents, kurš uzturēja sakarus ar dzimto institūtu, reiz tur satika Vissavienības stikla plastikas un stikla šķiedras zinātniski pētnieciskā institūta pārstāvjus. Būdam prasmīgs speciālists, turklāt — asi reaģējot uz visu jauno un progresīvo. Daumants nevarēja paiet garām zinātnieku priekšlikumam, kurš solīja uzņēmumam lielu nākotni. Jaunajam speciālistam tad piekrita arī fabrikas toreizējais vadītājs. Par oficiālu pamatu kļuva Valsts zinātnes un tehnikas komitejas un PSRS Valsts plāna komitejas 1980. gada 12. decembra lēmums. Kaut arī republikā uzskatīja, ka Līvānos nav ne mazāko iespēju gaismasvadu ražošanai, tomēr izrādījās, ka tāš ir. Kaut arī bijušajā sporta zālē, kaut arī triju cilvēku spēkiem — tomēr 1984. gadā kvarca polimēru pirmā gaismasvadu partija (par 34 tūkstošiem rubļu) medicīnas nolūkiem ieradzīja dienas gaismu. Nākamajā gadā — jau par 318 tūkstošiem, 1986. gadā — krass izrāvieni uz miljonu. Kaut arī lietas būtība nav rubļos: jau minētā zinātniski pētnieciskā institūta izstrādātais priekšlikums bija zemā līmenī, un līdz ar to

visu piestrādāšanu vajadzēja veikt uz vietas.

Bez tam, par rubļu tūkstošiem svarīgāka ir autoritāte pasūtītāju acīs, kuru par nožēlu bija ļoti maz, jo līvānieši vienkārši apsteidza laiku. Tagad zinātnieki ir nostādīti fakta priekšā: uz Līvānu šķiedras bāzes ir radīta ierīce, kurai pasaulē nav analoģu, un viens no kuras uzdevumiem ir operatīva AIDS diagnostika. Ir arī citi piemēri, kas liecina par līvāniešu produkcijas triumfa gājieni. Tāpēc arī, pats par sevi saprotams, mēs nevaram neatgriezties pie iepriekšējā gada publikācijām, lai izanalizētu šodienas situāciju uzņēmumā.

SKAIDRS, KA NEKAS NAV SKAIDRS

Kāda tad ir situācija stikla fabrikā šodien, kādas ir gaidāmās perspektīvas? Centīšos sniegt atbildi divos aspektos — ekonomiskajā un tikumiskajā. Gaismasvadu vēl joprojām turpina ražot pielabotajā sporta zālē. Taču jau 32 cilvēki. Šī gada plāns — 2 miljoni rubļu, pirmajā pusgadā paveiktais — viens miljons. Pasūtītāju — ap 120. Šķiet, viss kārtībā: fabrika var diktēt savas prasības, tādējādi paplašinot savu ražošanu, kas ir paredzēta XII piecgadē. Diemžēl, kā rāda aprēķini, pasūtījumi 1988. gadā pārsniegs reālās iespējas 5, bet vēl pēc gada — 10 reizes. Pasūtītāji, par nožēlu, neizlaiž uzņēmumam nepieciešamās iekārtas, izejvielas un materiālus.

Tātad ceha iespējas ir pārsniegtas. Paredzu iebildumus: bet jaunās telpas, par kurām aizvien neatlaidīgāk runā Vietējas rūpniecības ministrija? Uzņēmumā tās sākot it kā tūlīt celt, lai 1988. gadā nodotu ekspluatācijā. Varbūt, ka tā arī ir. Tomēr nedrīkst aizmirst, ka projekta izstrādāšana ilga trīs gadus, tas ir novecojis, un līdz ar to atkal nepieciešams tikpat daudz laika, lai tas atbilstu šodienas prasībām.

Izvirzās vēl vesela virkne jautājumu. Kā iegrožoties jau tā apcirptajos kurināmā un elektroenerģijas limitos? Un galvenais — kur nemit vēl pusotra simta strādnieku (ņemot vērā mūsu

darba resursus). Savā laikā fabrikas galvenais inženieris A. Bičkova ieteica drosmīgu atrisinājumu: slēgt 1. cehu un pēc tā rekonstrukcijas sākt šeit gaismasvadu ražošanu. Nesākšu šeit uzskatīt visus galvenā inženiera argumentus — visi, kas vēlas, var atšķirt mūsu laikraksta pagājušā gada 7. augusta un 23. oktobra numurus.

Diemžēl tam nepiekrita Vietējas rūpniecības ministrija un republikas Valsts plāna komiteja (bet par to — vēlāk). Vēl jo vairāk, pēc «korigētā plāna» fabrikai ir jāpalielina parasto pudeļu ražošanu, un pie tam — pat šogad. No tā izriet: par 1. ceha slēgšanu nevar būt ne runas.

Kā pret tik kutelīgu situāciju un neskaidru perspektīvu izturas pašā uzņēmumā? Šī gada jūlijā kārtēja partijas pirmorganizācijas sapulcē fabrikas komunisti apsprieda uzņēmuma attīstības perspektīvas. No sapulces protokola redzams: visi, kas uzstājās, šo perspektīvu redz gaismasvados. Bet saskāros arī ar tādām domām (taisnība, vienīgajām), sak, mēs esam ķērušies ne pie savas lietas, vajag attīstīt tradicionālos produkcijas veidus. Tika izteikta arī cita doma: lietu bremzē uzņēmuma vadības nekonkrētā pieeja šim jautājumam.

Pie tā tad arī apstāsimies. Nepietiekami konkrēta pieeja... Manuprāt, pateikts pārāk viegli. Un ļoti vispārīgi. Jo runa ir ne tikai par uzņēmuma vadītājiem, kaut arī par tiem pirmām kārtām. Fabrikā nespēj, ka tieši uz gaismasvadu pamata starp direktoru un galveno inženieri ir radies ielīdzis konflikts.

Nespējot izstrādāt tiešu ražošanas programmu, kopēju platformu, pirmais no viņiem ieņēma nogaidīšanas pozīcijas, otrs — pa principā pareizu un tomēr sastejtu lēmumu apejas ceļu, pie tam, apvainojoties uz visiem, kas atteica viņam palīdzēt. Bet kolektīvā to visu redz, un daudzi speciālisti izvēlas iet pa vēl pirmos viņiem iemītu taciņu. Vēl jo vairāk tāpēc, ka fabrikā viens otrs kā no uguns baidās no gaismasvadiem, jo jaunās ražošanas paplašināšana, protams, prasīs celt savu kvalifikāciju. Seit tad arī rodas pro-

zaiskā bailes par savu «vietu zem saules».

Vēl negatīvāk šī sadalīšanās divās nometnēs atsauca uz gaismasvadu ceha kolektīvu. Cilvēki pilnīgi pamatoti uzskata: pienācis laiks konkrēti izlemt — būt vai nebūt ceham? Un šī darba pionieri entuziasms noplo, kaut gan augšā vēl aizvien tiek krusoti šķēpi.

«DIREKTORS — NAV PASĀVĒNIKS»

Arī tāda frāze izskanēja domu apmaiņā par tematu «gaismasvadi — burkas». Te nav ko teikt. Tikai ar vienu spalvasvilcieni Jevgēnijs Skreivers nevar slēgt 1. cehu un pārcelt uz turieni gaismasvadu ražošanu. Nevar tāpēc, ka Vietējas rūpniecības ministrijai uzņēmumu maģistrālais virziens — tautas patēriņa preces (kaut arī pudeles un burkas uz tām nav attiecināmas).

Ja jau tā, vai gaismasvadiem vispār ir reāla perspektīva minētās ministrijas ietvaros?

Atgriezīsimies pagājušā gada rudenī. Fabrikas direktors, galvenais inženieris un šo rindu autore bijām uzaicināti uz Vietējas rūpniecības ministrijas kolēģijas sēdi. Tam par iemeslu bija viena no publikācijām «Leņina Karogā», kura tā arī saucās «Burkas vai gaismasvadi?», bet būtībā — A. Bičkova un redakcijas komentārs vietējas rūpniecības ministra R. Misāna atbildē uz laikraksta iepriekšējo publikāciju, kuru, starp citu, atbalstīja partijas Preiļu rajona komitejas birojs. Atturošos komentēt šī jautājuma apspriešanas gaitu, un tomēr nevar nepateikt, ka visa saruna pēc savas būtības pārvērtās par pārmetumu adresēšanai galvenajam inženierim kā miera traucētājam, kurš neizprot pašreizējo momentu. Bet pats galvenais — tiešu lēmumu kolēģija nepieņēma, un ministrija avīzei neatbildēja.

Nu ko, aizpildīsim šo robu šodien. Lai to izdarītu, atgriezīsimies pie jau minētās sapulces un nocitēsim divus lēmuma punktus. Pirmais: «Partijas organizācija uzskata reizē ar tautas patēriņa preču ražošanas palielināšanu gaismasvadu ražošanu par fabrikas attīstības galveno virzienu». Otrais: «Lūgt PSRS

Valsts plāna komiteju, Latvijas PSR Valsts plāna komiteju un Vietējas rūpniecības ministriju palīdzēt atrisināt jautājumu par gaismasvadu ražošanas paplašināšanu, tajā pašā laikā pārtraucot stikla taras izlaidi.»

Uz šīm trim instancēm tad arī tika izsūtītas vēstules ar fabrikas direktora un partijas pirmorganizācijas sekretāra parakstiem ar lūgumu pieņemt konkrētu lēmumu par 1. ceha slēgšanu. Par ko Vietējas rūpniecības ministra pirmais vietnieks V. Lejiņš, starp citu, rakstā: «Jautājuma atrisināšana... neietilpst Vietējas rūpniecības ministrijas kompetencē.»

Iebilst šeit grūti. Jo galvenais taras piegādātājs republikā ir Līvānu stikla fabrika. (Kaut arī fabrikā saskatīja, ka Baltijas republikās ar to nodarbojas 30 uzņēmumi un, ja ir vēlēšanās, piegādātājus var pārskatīt.)

Bet runa šeit par ko citu. Vietējas rūpniecības ministrijai nav izdevīgi, ka Līvānu stikla fabrika ar savu 14 miljonu apjomu ieslēgtu «zālo» gaismasvadiem. Kā gan tos iespēst «vietējās» produkcijas rāmjos? Bet ministrijai tas nozīmētu miljonu apjomu zaudējumu, kurus šodien nav ar ko piesegt. Tādēļ arī mēģina ieskaidrot līvāniešiem: jūsu gaismasvados mēs esam ar mieru paciest, bet tikai kā pamatīgu palīdzību. To, kā šī palīdzība ir pamatīga, tad ir skaidrs: tieši gaismasvadi aizlāpa tos caurumus, kuri rodas cīņā par produkcijas kopapjomu. Bet, ka tā ir palīdzība, tas, atvainojiet, nu nekādi neder. Jo šāds formulējums ierindo šķiedras optiku vienā rindā ar tiem pašiem materiāliem un... mušķerājentiem.

Drosmīgas galvas, fabrikas entuziasti iesaka: ja nu iznest šo ražošanu ārpus fabrikas un tādējādi arī no Vietējas rūpniecības ministrijas? Seit ir ar mieru pagaidīt jaunu cehu, kaut vai teiksim, tajā pašā Līvānu rūpniecības zonā. Seit redz reālas rezerves, uz kuru pamata varētu izveidot savu rūpnīcu ar 50 — 100 miljonu rubļu lielu ražošanas apjomu, pie tam ar vismodernāko mūsu pašu ražotu iekārtu, ar drošu nodrošināšanu ar fondiem (bet ne par 10 procentiem, kā tagad), un tā joprojām:

Vai tas ir vajadzīgs (nē — ne jau stikla fabrikai, kurā gaismasvadi, acīmredzot, vēl ilgā neieraudzīs gaismu) republikai, valstij? I. KOROLOVA

MUMS RAKSTA

Vēstules
no Rožupes

«Mūsu ciemata centrā (Rožupe — Raunieši) pār Dubnu ir uzlikta laipas. Sopavas ar īsi pirms palu iestāšanās laipas tika nopemtas, lai tās neaiznestu ūdens. Ir palikušas tikai troses un stabi. Bet, lūk, atjaunot laipas droši vien piemirsa. Taču šis ceļš ir ļoti noslogots: pa to uz darbu stādās kolhozieki, bērni — uz skolu, ciemata iedzīvotāji — uz pastu un medpunktu. Kas un kad atjaunos šīs laipas?»

Oškālna kolhoza ļaudis

Uz vēstuli atbild Rožupes ciema padomes izpilddarītājs priekšsēdētājs A. Simanovičs:

— Laipa, par kuru ir runa vēstulē, atjaunota, pirms jaunā mācību gada sākuma. Šogad augsts ūdens līmenis turējās diezgan ilgi, jo to lielā mērā iespaidoja lietavas. Lai veiktu vajadzīgos metināšanas darbus, vajadzēja pagaidīt, kamēr kritīšies ūdens līmenis upē. Tas ir pirmkārt. Otrkārt, nekādi nevarējām atraut speciālistus no viņu pamatdarba, lai tas sāpīgi neatsauktos uz ražošanu. Sakarā ar to, ka laipas mēs nopemam ik gadus, turpmāk nāksies ar to nodarboties krievu agrāk, lai tas netraucētu cilvēku pārvietošanos.

«Es esmu Oškālna kolhoza darba veterāns, II grupas darba invalīds. Reiz es avīzē «Čiņa» izlasīju aicinājumu kolhoziem palīdzēt saimniekiem, kuriem ir maza ensija. Es saņemu pensiju 42,50 rubļu apmērā. Šis summas nepietiek produktiem un medikamentiem. Tāpēc es griezos ar lūgumu saimniecības veterānu padomē. Bet man padome atteica. Kāpēc? Es taču strādāju kolhozā par brigadieru, grāmatvedi, trīs gadus vadīju fermu, divus gadus biju par uzskaitvedi. Pēc tam saslimu un nestrādāju. Bet, kad nedaudz atveseļojos, kļuva par kolhoza mežkopu un strādāju līdz 1973. gadam.»

I. STARIS.

Līvānos, Saules ielā 26.

Uz veterāna vēstuli mēs lūdzām atbildēt saimniecības arodorganizācijas komitejas priekšsēdētāju J. Lāci.

— Pagājušajā gadā arodkomitejas un kolhoza valdes sēdē mēs izskatījām jautājumu par pensiju palielināšanu visiem veterāniem. Un jau tad septiņdesmit veterāniem pensijas tika paaugstinātas. Vēlāk ar līdzīgu lūgumu pie mums griezās vēl 20 cilvēki. Pēc iesniegumu vispārējās izskatīšanas mēs apmierinājām tikai septiņu veterānu lūgumus. Pārējiem atteicām. To skaitā arī Ignatam Starim. Un atteicām tāpēc, ka viņš septiņus gadus nebija izstrādājis toreizējo minimumu. Bet pabalstīt, kā zinām, vajag pašus labākos.

Valentīna Soma (attēlā pa kreisi) un Nadežda Slava strādā kafejnīcā «Veldze» par pavārem. Abas ir prasmīgas sava aroda meistares. Pirmie un otrie ēdieni šajā kafejnīcā gandrīz vienmēr ir garšīgi.

Taisnība — ja arī reizēm atgādās zaudējumi kvalitātē, tad tie kļūst par mācību un vairāk neatkarīgas. Viņas rūpējas par to, lai apmeklētājiem nebūtu pretenziju.

Pavārem palīdz apkalpot apmeklētājus bufetes pārzine Tatjana Bažanova, kuru nepieciešamības gadījumā nomaina Jevgēnija Pastava.

B. ZERNOVS
J. SILICKA foto

Tehniskā progresa kurss

„Mustangs“... enerģētiķiem

Elektrības pārvadi var salīdzināt ar dzelzceļu, kur laika apstākļu «pārsteigumi» vai pat remontdarbi dažbrīd var izjaukt vilcienu satiksmes grafiku. Arī enerģijas piegāde var rasties pārtraukumam, ja neprot paredzēt, kādas sekas var radīt pārmaiņas līdzsvarotajā energosistēmas darbā. Lai enerģētiski varētu izklūgt no jebkuras situācijas, viņiem ir nepieciešams... «Mustangs».

Tā saucas Ziemeļrietumu energosistēmu apvienotajā dispečerpārvaldē radītais automatizēto apakšprogrammu komplekss. Ar tā palīdzību var novērst pārtraukumus apgādē ar elektrību, iepriekš paredzēt, kādas sekas radīs pārmaiņas līdzsvarotajā sistēmas darbā. Komplekss ESM atmiņā modelē ātri mainošos procesus, kas notiek enerģijas avotos, apakšstacijās un elektro-pārvades līnijās, tas ir līdzeklis, kas nosaka apvienoto sistēmu vadības režīma noteikumus. Tādējādi tas atvieglo dispečeram lēmuma pieņemšanu dažādās situācijās — avārijas gadījumā vai bloka plānotā izslēgšanā.

«Elektroniskais konsultants» arī ieteiks, uz kuriem novadīt

strāvu, ja, teiksim, izies no ierindas viena no elektropārvades līnijām.

Var minēt nesenu piemēru. Zibens spēriens nogāza koku uz Pleskavas — Rēzeknes elektro-pārvades līnijas. Tas varēja novest pie tā dēvētas kaskādveida izslēgšanās, kad elektrība ieplūst nevis galvenajā elektrības upes gultnē, bet tās «pietekās». Ja turklāt vēl papildu jauda pāršniedz šo «pieteku» caurlaides spēju, sāk darboties avārijas automātika, kas vienu pēc otras izslēdz pārvades līnijas. Tā rezultātā uz kādu laiku vesela pilsēta vai rajons var palikt bez gaismas. Svarīgi ir nepieļaut šādu notikumu attīstību. Ar «Mustanga» palīdzību iepriekš tiek modelētas dažādas «avārijas» un izstrādāta darbību secība, kas neitralizē vai ierobežo to sekas, kā tas notika gadījumā ar Pleskavas — Rēzeknes elektro-pārvades līniju.

Piebildīsim, ka līdz ar «Mustanga» štānos darba ierindā ir paaugstinājies Ziemeļrietumu energosistēmas darba drošums, tiek taupīgāk izlietoti resursi.

S. LAJUSKINS,
LATINFORM korespondents

CIENĪJAMIE LASĪTĀJI!

Turpinās parakstīšanās uz laikrakstiem un žurnāliem 1988. gadam. Neaizmirstiet laikus pasūtīt rajona laikrakstu

«LEŅINA KAROGS»!

Gādīgie šefi

KEMEROVA. Kemerovas auto-transporta apvienības darbinieki šogad ražas novākšanā izliek ar mazāku automašīnu skaitu. Nodibinājuši tiešus sakarus, viņi jau priekšlaikus sveda kārtībā kravas mašīnas šefības saimniecībās. Šim nolūkam viņi izmantoja apvienības remontjaudas, deva rezerves daļas. Izremontējot katrā Krapivinskas rajona saimniecībā trīs automašīnas, kemeroviešiem izdevās divas reizes samazināt uz turieni nosūtāmo mašīnu skaitu.

Kur celt slimnīcu?

NOVGORODA. Padarīt medicīnisko palīdzību efektīvāku apgabala medicīnas darbiniekiem palīdzēs zinātniska pieeja veselības aizsardzības objektu celtniecībai. Izmeklējot iedzīvotājus, ārsti noskaidrojuši, ka klimata un apvidus specifiskie apstākļi ietekmē cilvēku veselību. Iekārtoti vairāk nekā 60 tūkstoši kartiņu. Pēc to apstrādes ar ESM iegūs precīzu informāciju optimālam medicīnas iestāžu izvietojumam.

TASS

VORONEŽAS APGABALS. Viena no vecākajām jāšanas sporta skolām atrodas Hlebnoje ciemā. Šeit gatavo kadru zirgaudzētāviem un audzina jāšanas sportistus. Gleznainā meža norā ganās skaistus zirgi. Viens aiz otra riņķi pa riņķim auļo arābu, Budjonija un kabardiešu šķirnes skrējēji, mainot soli pēc jauno jātnieku komandas. Zēni un meitenes ceļas agrāk no rītiem, lai atrāktos ar iemīļotajiem dzīvniekiem. Vasaras brīvdienās visu savu brīvo laiku viņi veltī iemīļotajam sporta veidam. Jāšanas sporta skola nodarbojas ne tikai vietējie jaunieši. Uz šejieni brauc arī no 30 kilometrus attālinātā rajona centra — Novaja Usmaņa.

ATTELA: trenējas jaunie sportisti.

TASS fotohronika

Kultūras dzīve

Uz kultūras namu —
visa ģimene

Jaunais pašdarbības gads ir klāt. Kad pierims lielā rudens darbu steiga un talku laiks, spožāk iedegsies arī rajona kultūras nama ugunis. Uzsāks darbu mākslinieciskās pašdarbības pulciņi, interešu klubi, kursi.

Mēs, kultūras darbinieki, jau esam apsvēruši savas iespējas pilsētas iedzīvotāju mākslinieciskās jaunrades attīstībā, iedzīvotāju brīvā laika organizēšanā. Esam gandarīti, ka šosezon ir izbrīvēts vairāk telpu nodarbībām. Tas zināmā mērā atvieglos pulciņu vadītāju darbu, ļaus sarosīties pašdarbniekiem.

Pēc iepriekšējo gadu pieredzes zinām, ka lielu atsaucību un pretilnākšanu mūsu aicinājumam iesaistīties vienā vai otrā mākslinieciskās pašdarbības pulciņā vai interešu klubā sazin vai varam gaidīt. Diemžēl mūsu ļaudīm nav izveidojusies iekšēja nepieciešamība pēc mākslinieciskās pašdarbības un kultūras pasākumiem. Acīmredzot kultūras un izglītības darbinieki kādreiz ir piemirsuši, ka vajadzība pēc darbošanās, mākslinieciskās pašdarbības jāveido jau agrā bērnībā. Tikai tad tā kļūs noturīga. Tā teikt, maisam gals vispirms jāatrasa valā, tikai tad no tā birs graudi.

Plānoot pulciņu darbu, turpmāk galveno akcentu liksim uz bērnu un pusaudžu iesaistīšanu mākslinieciskajā jaunradē, vairāk nekā citkārt organizēsīm atpūtas pasākumus ģimenēm. Uzsāks darbu lauku kapela, bērnu interešu klubs «Kāpēcīši», filatēlistu klubs, fotopulciņš iesācējiem, audēju un ģitāras spēles apgušanas kursi. Ir iecere izveidot bērnu vokālo un vokāli instrumentālo ansambli. Ja būs bērnu un vecāku interese par šiem mākslinieciskās pašdarbības pulciņiem, tad meklēsīm pulciņu vadītājus. Iespējams, ka jūs un jūsu mazuli, pusaudzi vēlas darboties vēl kādā no interešu klubiem, kursiem, pulciņiem. Gaidām jūsu priekšlikumus.

Pērn daudzi pilsētnieki izteica vēlšanos darboties krievu tautas folkloras ansambli. So lūgumu atbalstījam. Šosezon var pieteikties arī dramatiskā kolektīva krievu trupā. Tāpat darbosies daillāsītāju pulciņš, šuvēju kurši. Pēc iedzīvotāju lūguma organizēsīm arī latviešu valodas apgušanas kursus krievu tautības cilvēkiem.

Nākam klajā ar priekšlikumu izveidot mākslinieciskās pašdarbības pulciņus, interešu klubus, apvienības iestāžu un uzņēmumu kolektīvos. Rajona kultūras nama darbinieki jums var sniegt gan teorētisku, gan praktisku palīdzību. Iestāžu un uzņēmumu zālēs vairāk un saturīgāki jāorganizē atpūtas sarīkojumi. Arī šini darbā mēs jums varam palīdzēt. Varam pat klūt par jūsu šefiem, starp darbiniekiem sadalot iestādes un uzņēmumus, kuriem šāda palīdzība ir nepieciešama. Un ne

tikai profesiju vai valsts svētku organizēšanā, bet arī rīkojot atpūtas sarīkojumus ģimenēm, vidējai paaudzei, pusaudžiem. Jā, par pēdējiem. Kurā no mūsu pilsētas uzņēmumiem ir bijis sarīkojums strādājošo bērniem un pusaudžiem? Vienīgi tikšanās un dāvanu saņemšana mazuliem pie Jaungada eglītes! Kāpēc ne ikdienā, kāpēc ne «Interesanto tikšanās kluba» ietvaros savu vecāku darba vietā? Mēs varam jums palīdzēt organizēt šādus sarīkojumus. Protams, ja sadarbība būs abpusēja. Ja arī jūs, cienījamie iestāžu un uzņēmumu vadītāji, sabiedrisko organizāciju pārstāvji, nepaiesiet garām un nebusiet vienaldzīgi pret mūsu vajadzībām.

Rajona kultūras namam sākās laba sadarbība ar Preiļu siera rūpnīcu. Diemžēl, kļūstot par afrofirmas locekli, uzņēmuma kolektīva interese par mūsu vajadzībām sāk zust.

Tiesa, rajona kultūras nams pašlaik izskatās kā «pamests kugi»: nemāģis un, uzdrošinos teikt, pat nabadzīgs (salīdzinot ar labiekārtotajiem preiļiešu dzīvokļiem). Nepiedodami ievilkusies priekšdarbi kultūras nama interjera veidošanā. Ir cerība, ka šogad to uzsāksim. Bet... mums un visiem lielajiem un mazajiem kultūras nama apmeklētājiem tik ļoti nepieciešams, lai iestādes un uzņēmumi, organizācijas savai atpūtas vietai neliegtu atbalstu materiālu iegādē. Tas noteikti paātrinās interjera izveidošanu.

Vienlaikus lielāku atbalstu un interesi par visu, kas notiek kultūras iestādes sienās, gaidām no komjaunatnes un arodbiedrību līderiem. Nāktos paaugstināties, ko jaunieši dara brīvajā laikā, ko viņi vēlas darīt un kādas ir iespējas piepildīt viņu vēlmes.

Uzsākot jauno pašdarbības sezonu, nevaru nerunāt par grūtībām, kas ir pulciņu nodrošināšanā ar kvalificētiem vadītājiem. Diemžēl finansisti ir neiecietīgi pret mūsu lūgumiem un problēmām un joprojām speciālistam (brīvajā laikā) atļaut vadīt tikai vienu pašdarbības pulciņu. Bet — cik speciālistu, kuri spēj vadīt, piemēram, kori vai vokālo ansambli, ir Preiļos? Pāris cilvēku... Iespējams, ka šini ziņā varētu palīdzēt arī iestādes un uzņēmumi, uz kuru bāzes mēs veidotu pašdarbības pulciņus uzņēmumā strādājošajiem, viņu ģimenēm.

Uzsākot pašdarbības gadu, gribas sveikt ar nopietnu darba cēlienu pašdarbniekus un ilggadējos kolektīvu vadītājus S. Ošu, A. Vucānu, A. Rūsinu, S. Kurānu, M. Livdāni, J. Teilānu, Z. Ivanovu, L. Udrosolu un arī tos, kuri nesēn uzsākuši sadarbību ar rajona kultūras namu.

I. ANCĀNE,
rajona kultūras nama mākslinieciskās daļas vadītāja

SARUNA PAR STARPTAUTISKIEM JAUTĀJUMIEM

Tiesas prāva pret demonstrantiem

Ja Amerikas Savienotajās Valstīs, Vācijas Federatīvajā Republikā vai Anglijā cilvēks no rīta aiziet, lai piedalītos protesta akcijā pret jaunu kara bāzu celtniecību vai kodolizmēģinājumiem, nav nekādu garantiju, ka vakarā viņš atgriezīsies mājās. Skiet neticami, ka pēdējos gados vairāku rietumvalstu varasvīri pretkara akcijas arvien biežāk uzskata par kriminālnoziedzumu un attiecīgā veidā tiek noskatīts viss valsts soda aparāts. Nostāties piketos pie kara bāzes vārtiem, lai aizšķērsotu ceļu nāvējošajai kraivai, tagad nozīmē ne vien izpelnīties «Maskavas piebalsošana», «slepena komunistu» vai pat «teroristu» apzīmējumu, bet arī riskēt ar savu brīvību un pat dzīvību.

Ši krimināltiesību «plaša interpretējuma» autore, protams, ir Reigana administrācija. Kad 1981. gada jūnijā Ņujorkas ielās izgāja apmēram miljons cilvēku, kas prasīja aizliegt kodolizmēģinājumus un iesaldēt kodolarsenālus, pats prezidents publiski piedēvēja šo pretkara akciju «Maskavas ietekmei» un apsūdzēja tās dalībniekus patriotisma trūkumā. Tika izvēsta pretkara kustības aktivistu diskreditācijas kampaņa, nosaucot tos ja ne gluži par «ārvalsts aģentiem», tad vismaz par šo aģentu samulsinātiem cilvēkiem.

Tomēr šī netīrā kampaņa neiebidēja tos, kas kursā uz kodolbrūnošanās intensīvu turpināšanu saskatīja draudus visai cilvēces pastāvēšanai. Un tad tika sperti stingrāki soļi. Simtiem cilvēku nokļuva aiz restēm. Sodot par citādiem politiskajiem uzskatiem, varas iestādes liekulīgi apsūdzēja pretkara demonstrāciju dalībniekus nevis politiskos noziegumus, bet kriminālnozieģumus vai sabiedriskās kārtības pārkāpšanu, privātpatuma apdraudēšanu, satiksmes traucējumu radīšanu, varas iestāžu rīkojumu neizpildīšanu utt.

Tam visam tika likts arī «juridisks» pamats. 1984.

gadā Reigans parakstīja vairākus likumprojektus par «noziedzības pakļaušanu kontrolei», kas atraisīja rokas tiesām un federālajam izmeklēšanas birojam. Piemēram, viens no likumprojektiem atļāva piemērot preventīvu ieslodzījumu. Tādējādi varas iestādes guva iespēju bez tiesas mest aiz restēm protesta demonstrāciju organizētājus. Reigana komandētais Baltais nams nolēma sagatavoties plašam karam pret «pilsoņu nepakļaušanos». Presē nonāca ziņas par prezidenta slepeno direktīvu, saskaņā ar kuru bija paredzēts izveidot koncentrācijas nometņu tiklu dažādos ASV rajonos.

Pēdējā laika smagais soda rats Amerikas Savienotajās Valstīs samalis vairākus tūkstošus cilvēku. Dažiem no viņiem tika piespriests ieslodzījums cietumā uz 5 — 8 gadiem. Par piedalīšanos pretkara piketos ik gadus tiek arestēti trīs līdz pieci tūkstoši cilvēki.

1. septembrī pie ASV JKS bāzes Konkordā (Kalifornijas štats) vilciens ar karamateriāliem uzbrauca pretkara demonstrācijas dalībnieku grupai. Zem tā riteņiem abas kājas zaudēja Braians Vilsons. Jau pirms tam Vācijas Federatīvajā Republikā smagā mašīna sabrauca jaunieši. So tragēdiju cēlonis ir niknums, ar kādu varas iestādes vērsas pret demonstrantiem. Tāds ir militarisma politikas antihumanisma un necilvēcīguma traģiskais simbols.

Valsts aizsargājas. Tieši šo uzdevumu pilda tiesa un policija. Jautājums tikai, kādus principus tā aizstāv un ko uzlūko par ienaidniekiem. Ja tiesa pasludina apsūdzības spriedumu pretkara piketu dalībniekiem, tad tas pirmām kārtām ir spriedums sabiedrībai, kur militarisms ir kļuvis par neatņemamu dzīves sastāvdaļu un kur militaristiskās politikas aizsargāšanu pret savu tautu uzskata par valsts pienākumu.

V. VASILECS
(TASS)

Pret vēzi var cīnīties

Daudzi uzskata, ka vēzis ir neārstējama slimība, ka medicīna šajā ziņā ir bezspējīga un slimības izcelšanās ir nenovēršama. Par nožēlu nepieļaujami bieži slimnieki griežas pēc palīdzības slimības vēlnās stadijās. Acīmredzot — tam par iemeslu ir fakts, ka cilvēki izjūt bailes no vēža kā no likteņa pārbaudījuma. Ir gadījumi, ka, pat apziņoties sava stāvokļa nopietnību, sasirgušais izvairās no izmeklēšanas un ārstēšanas stacionārā tikai tāpēc, lai neapstiprinātos viņa aizdomas. Domāju, ka bailes no šīs slimības balstās uz faktu, ka iedzīvotāji nezina par mūsdienu medicīnas iespējām.

Mēs, mācīti, neslēpjam, ka vēzis ir smaga slimība, kas paņem daudz cilvēku dzīvību. Taču tad, kad ārstēšana ir uzsākta slimības agrīnā stadijā, var panākt pilnīgu izveseļošanu. Vispārējās iedzīvotāju dispanserizācijas apstākļos ir iespējams diagnosticēt ne tikai ļaundabīgo audzēju sākuma formas, bet arī tās hroniskās slimības, no kurām laika gaitā var attīstīties vēzis. Kad ir noteikta diagnoze, nekavējoties jāuzsāk ārstēšanās.

Onkologi pielieto vismodernākās terapijas metodes, kuru komplekssais raksturs garantē pozitīvus rezultātus, ja ārstēšana uzsākta laikus. Ne mūsdienu medicīniskās aparatūras izmantošana, ne ārstu pūliņi nedos rezultātus, ja slimība būs ielaista. Katram iedzīvotājam uz izmeklēšanu pie ārsta jāierodas vismaz reizi gadā. Arī tad, ja sevi uzskatāt par pilnīgi veseli. Bieži slimnieki neapzinās sava veselības stāvokļa nopietnību. Iemesls tam ir nepietiekamas zinā-

šanas par onkoloģisko slimību izpausmes veidiem.

Kādi var būt šo slimību agrīnie simptomi?

1. Slimnieka vispārējā stāvokļa pārmaiņas, kas izpaužas nespēkā, vājumā, ātrā nogurdināmībā, samazinās cilvēka darba spējas.

2. Nemotivēts apetītes trūkums, atsevišķos gadījumos slimnieks pilnīgi atsakās no ēdiena.

ARSTA PADOMS

3. Diskomforta sajūta kuņģa rajonā, kura izpaužas kā spiedienu vai smagums pakrūtē, fizioloģā apmierinājuma sajūtas izušana pēc ēšanas.

4. Ķermeņa masas samazināšanās bez īpaša izskaidrojuma.

5. Grūtības rīšanas akta laikā.

6. Ilgstošas sāpes jebkurā ķermeņa daļā.

7. Jebkura asiņošana, kuru nav izsūkusi trauma.

8. Balss tembra izmaiņas.

9. Ilgstošs klepus, asins piejaukums krēpās, aizdusa.

10. Blīva veidojuma parādīšanās jebkurā ķermeņa daļā, izsitumi, erozijas, čūlas uz ādas.

11. Adas nokrāsas izmaiņas.

12. Sūdzības par vēdera aizcietējumu un periodisku caureju, gļotu un asins izdalīšanās pēc defekācijas.

13. Dzimumzīmes palielināšanās, čūlas veidošanās un asiņošana, ādas reljefa un pigmentācijas pārmaiņas, nieze, dedzināšana, iekaisuma attīstība dzimumzīmes rajonā.

14. Patoloģiski izdalījumi no dzimumorgāniem (asinis, gļo-

tas), menstruālā cikla izmaiņas.

15. Blīva veidojuma parādīšanās krūts dziedzerī. Krūts dziedzera konfigurācijas, formas, lieluma pārmaiņa, krūts dziedzeru asimetrija, izdalījumi no krūts gala (sevišķi raksturīgi asiņaini izdalījumi).

16. Ķermeņa temperatūras izmaiņas bez redzama iemesla.

Papildus jāatzīmē, ka smēķētājiem 4 līdz 20 reizes pieaug risks saslimt ar vēzi (atkarībā no ļaundabīgā audzēja lokalizācijas vietas).

Jārtējas par savu veselību slimniekiem ar dažādām hroniskām slimībām, piemēram, tādām kā hronisks gastrīts, kolīts, bronhīts u. c. Jāatceras, ka uz hronisku patoloģisku procesu fona var attīstīties ļaundabīgie audzēji. Kaut iepriekš minētie simptomi sastopami arī neonkoloģisko slimību klīniskajā ainā, tomēr ir nepieciešama tūlītēja ārsta konsultācija. Tikai ārsts var noteikt tā vai cita simptoma nopietnību.

Nobeigumā jāatzīmē, ka republikas onkoloģiskā dienesta rīcībā ir augsti attīstīta materiāli tehniskā bāze, ka slimnieku veselība atrodas kvalificētu medicīniskā gādībā.

Latvijas PSR desmitiem tūkstošu cilvēku turpina ierastās darba gaitas pēc dažādu audzēju izārstēšanas.

Pacientu modrība un ārstu pieredze — lūg, kas ir pamatā sekmīgai cīņai pret vēzi.

R. JOKSTS,

Daugavpils republikāniskā onkoloģiskā dispansera galvenais ārsts

Redaktora v. P. PIZELIS

VIETĒJO RADIORAIDĪJUMU PROGRAMMA

17. septembrī plkst. 12.40

◆ Lauku darbu apskats.

◆ Celt ātrāk, labāk, lētāk! Pie mikrofona partijas rajona komitejas otrais sekretārs P. Romanovs.

◆ Mežu darbinieku dienu sagaidot. Pie mikrofona Daugavpils mežrūpniecības saimniecības Preiļu iecirkņa priekšnieka vietnieks J. Krasnais.

TV VIĻŅA

15. septembrī. 9.00 — «Panorāma». 9.40 — Celi Mašīnas. Cilvēki. 10.00 — Skolēniem — mūsu valoda. 10.30 — Skolēniem — angļu valoda. 11.30 — Mākslas filma «Uz kraujas» 3. sērija. 12.35 — Koncerts. 13.25 un 18.00 — Zīnas. 18.15 — Dokumentālā filma «Ventā».

18.25 — Lai cilvēks nepaliktu vienatnē. 19.00 — Starpkontinentālā kausa izcīņa basketbolā vīriešiem. 20.30 — «Panorāma». 21.00 — «Laiks». 21.40 — Moldsāvijs TV programma. 23.40 — Zīnas. 16. septembrī. 9.00 — «Panorāma». 9.35 — Koncerts. 10.00 — Skolēniem — krievu valoda. 10.30 — Starpkontinentālā kausa izcīņa basketbolā vīriešiem. 11.40 — Lai cilvēks nepaliktu vienatnē. 12.10 — Mākslas filma «Balāde par kareivī». 13.35 un 18.00 — Zīnas. 18.15 — Bērniem — reportāža no jauno ugunsdzēsēju nometnes «Prometejs». 18.45 — Balets. 19.00 — Transports un gaisa tirība. 19.30 — Lietuvas TV koncertfilma. 20.00 — «Panorāma». 20.40 — «Labu nakti, mazuļi». 21.00 — «Laiks». 21.40 — Mākslas filma «Pieci vakari». 23.20 — Zīnas. 23.35 — Dokumentālā apraksts «Ceļš atpakaļ». 24.00 — Starpkontinentālā kausa izcīņa basketbolā vīriešiem.

17. septembrī. 9.00 — «Panorāma». 9.45 — Koncerts. 10.00 — Skolēniem — kultūras vēsture. 10.30 — Starpkontinentālā kausa izcīņa basketbolā vīriešiem. 11.40 — Transports un gaisa tirība. 12.10 — Mākslas filma «Pieci vakari». 13.40 un 18.00 — Zīnas. 18.15 — Koncerts. 19.00 — Starpkontinentālā kausa izcīņa basketbolā vīriešiem. 20.30 — «Panorāma». 21.00 — «Laiks». 21.40 — Mākslas filma «No algas līdz algai». 23.05 — Ansambļa «Rondo» koncerts. 23.40 — Zīnas.

RAIŅA MUZEJA IASMUIZA 1987. gada 17. septembrī plkst. 14.00 Raiņa dzejas dienu sarakojums. Programmas: LPSR Tautas skatuves mākslinieks Harijs Liepiņš lasa Raiņa dzeju; Raiņa portretu apskate, tēlnieka Kārļa Zemdegas dzevešbiedre I. Zemdega un meita aktrise Māra Zemdega stāsta atmiņas; dzejnieks Laimonis Vāczeris bērniem; ansamblis «Akcenti» izpilda jauno autoru dziesmas.

PARDOD ķēvi ar kumelju Vārkavas ciema Skujovkā. B. Gavaris.

STEIDZĪGI PARDOD māju Jēkabpilī, Gulbjū ielā 14. Ir pilsētas ūdensvads, saimniecības ēkas, divas siltumnīcas, iekopts dārzs. Zvanīt vakaros — 77123.

No interesanto notikumu hronikas

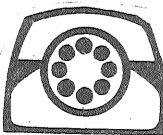

Kurš bija vislaimīgākais cilvēks Sveicē 1986. gadā? Bez mazākas apdomāšanas atbildi uz šo jautājumu sniedz Keistonas aģentūra. Nu, protams, tas ir Mene Gebharts — fermers no Vigstingenas ciema! Jaunā gada priekšvakarā trijām viņa govīm piedzima septiņi te-

lēņi (attelā). Tādu gadījumu neatceras esam piedzīvojuši pat sirmgalvjai. Patlaban Gebharts mēģina aprēķināt, kāds gan būs viņa ganāmpulka skaitliskais lielums 2000. gadā, ja viņa mīlules nodos šo savu ražību mantojuma pēctecēm.
Keiston — TASS foto

Laikraksts «Lenina Karogs» iznāk otrdienās, ceturtdienās, sestdienās latviešu un krievu val.

«Lenina Karogs» («Ленинское знамя»). Газета Приельского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке, г. Преиля, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. М. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.
TĀLRUNI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 22154, sekretariāts — 21769, agrorūpnieciskā kompleksa, kultūras un sporta nodaļas — 21759, partijas dzīves, skolu un vēstulju nodaļas — 21996, vietējo padomju darba, rūpniecības un celtniecības nodaļas — 22203, fotokorespondents — 21985, grāmatvedība, uzzinās par sludinājumiem — 22305.

Tir. 13 846 eks. (latv. val. 9 875 eks., krievu val. 3 971 eks.).

1. nos. iespiedokšne, Ofsetiespiedokšne. Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400. Daugavpils, Vaikas ielā 1. Indeks 68169.

Pas. 1245.